

Račiansky výber

www.raca.sk

Predstavenie Harry Potter a prekliate dieťa v podaní Divadla Wonderland sprevádzal komorný orchester.

Najväčším lákadlom bol koncert skupiny Fragile.

Ohňová šou v podaní CirKusKus.

Ukážka ostrého zásahu počas sobotného Dňa hasičov.

Kabaret Túlavého divadla v NKD.

Otvorenie Račianskeho kultúrneho leta 2025

CVČ Levík si pripravilo tvorivé dielne s 3D tlačiarňami.

Istropolis Concert Band ako hosť na Festivale mladých folklórnych nádejí.

Keď hračky rozprávajú – výstava RMS v Červenej lísovni.

Detské senzorické hry pre rozvoj zmyslov a predstavivosti.

Milí Račania,

od svojho znovuoživenia prechádza naša vynovená škola neustálymi zmenami. Zveľaďuje sa okolie, zariaďujú priestory, rozširuje sa personálne zabezpečenie a čo je hlavné – pribúdajú nám deti. Všetci sa usilujeme, aby sa u nás cítili dobre, aby sme pomohli zdokonaľiť ich schopnosti a aby sme udržali u detí záujem o štúdium.

V tomto školskom roku sme slávnostne prestrihovali pásku na dokončenom vonkajšom areáli našej školy a samotný areál sprístupnili aj verejnosti. Ďakujeme všetkým, ktorí prispeli k tomu, že tento projekt bol dotiahnutý do úspešného konca.

Od septembra 2024 sme otvorili úvodný ročník a tiež spustili v dvoch triedach prvého ročníka vyučovanie matematiky Hejného metódou a vyučovanie Prvouky a Prírodovedy objaviteľským spôsobom podľa projektu Expedícia od Indie. Vo štvrtom ročníku sme zaviedli predmet zameraný na rozvoj finančnej gramotnosti u detí.

Od nového školského roku (od septembra 2025) vďaka spolupráci s Elite English plánujeme otvoriť prvé triedy s anglickým programom CLIL.

Počas školského roka sme pokračovali v spolupráci s našou partnerskou školou ZŠ s MŠ Husova Brno. Tretíakov z Brna sme privítali u nás v škole počas dvoch májových dní a na oplátku sme s 3.C a 4.A triedou boli my v Brne. Taktiež sme sa zúčastnili medzinárodnej konferencie daltonských a inovatívnych škôl v Brne, ktorú už roky hostí a spoluorganizuje naša partnerská škola.

Veľmi vydarenými už tradičnými akciami ako Vianočný bazár, dielničky a punč a tiež Festival k MDD sme v spolupráci s rodičmi a OZ Plickova deťom pokračovali v smelovaní komunity školy. Všetci sme sa skvele bavili a užívali si veľmi príjemnú atmosféru. Zorganizovali sme aj plavecké a korčuľarské kurzy, športové zápolenia, prespávačky a veľa iných aktivít, z ktorých si deti odniesli množstvo zážitkov.

Račania, ďakujeme, že dôverujete zamestnancom v račianskych školách. Sme radi, že máte chuť spolupracovať s tímmi pedagógov i školských podporných tímov. Chceme počúvať váš názor a viesť s vami konštruktívne rozhovory, ktoré nás posúvajú vpred. Tešíme sa na spoločné chvíle s našimi školákmi i s vami od septembra 2025.

Mgr. Peter Samuel Tóth, PhD., riaditeľ ZŠ Plickova

Obsah

04 Rozhovor / Šípkar z DC Rača si pripísal ďalší prestížny triumf

05 Život v Rači
Letá sú čoraz suchšie, pozor na požiare

08 Kultúra / Kompletný program Račianskeho kultúrneho leta 2025

09

12 História / Oblíbené hry a hračky v spomienkach Račanov

inzercia

Záhradníctvo Krasňany
Vás pozývá na otvorení jarnej sezóny

Trvalky, Letničky, Bylinky
Osiva, Hnojivá
Zeleninové plánty
Okrasné stromy a kry
Ovocné stromy
Drobné ovocie

Pon – Pia 8–18
Sobota 8–15
Ned. Zatvorené

www.mateusgardens.eu
0910 118 180

Račianska 180 – Pekná cesta

Plickova ulica cez leto opekníe

Po ukončení stavebných prác na ZŠ Plickova a príslušnom športovom areáli sa obnovy dočká aj predpolie školy. Na ulici od križovatky s Barónkou po Kafendovu bude vymenený povrch, pribudnú pergoly s popínavými rastlinami a mobiliár. Vynovenú podobu Plickovej navrhlo štúdio ZAAN architects, ktoré sa špecializuje na verejné priestory a záhrady.

Momentálne prebieha súťaž na výber dodávateľa stavby, no práce by mali začať už počas leta. Rekonštrukcia sa však nezaobíde bez dočasných obmedzení, o ktorých budeme informovať v júli a vopred sa za ne ospravedlňujeme. Výsledok však bude stáť za to.

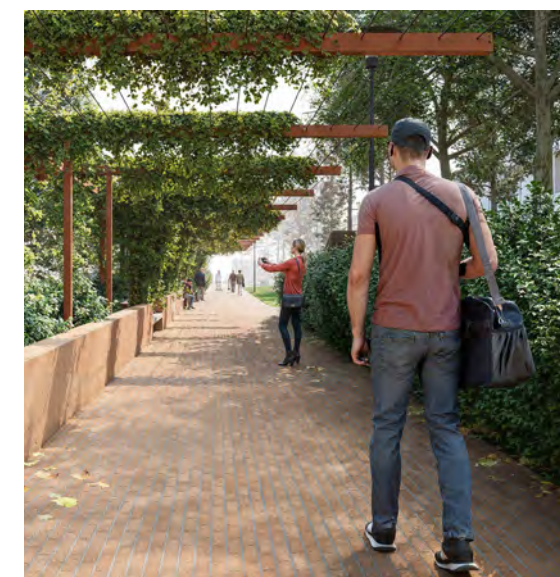
Revitalizácia je navrhnutá tak, aby zabezpečila plynulú integráciu školy do širšieho verejného priestoru. Prepojenie medzi školou, ulicami a verejnými priestormi bude plynulé a funkčné, čo prispeje k zvý-

šeniu kvality života v tejto lokalite. Predpolie školy sa tak zmení na príjemný a bezpečný verejný priestor, ktorý bude slúžiť nielen ako dopravná trasa, ale aj ako miesto pre oddych a stretávanie.

Základom projektu, ktorý je spolufinancovaný zo zdrojov EÚ, je výmena asfaltového povrchu za nízkonasiakovú dlažbu, ktorá nielenže zlepšuje vzhľad oblasti, ale aj podporuje pohodlný pohyb chodcov. Najvýraznejším prvkom bude oceľová pergola, ktorá bude slúžiť ako centrálny bod priestoru s miestom pre odpočinok. Ďalšou dôležitou úpravou bude bezbariérový prístup medzi Plickovou a Kafendovou ulicou, čím sa zabezpečí prístupnosť pre všetkých obyvateľov.

Vizualizácie: ZAAN architects

Na zhromaždení ľudia hlasovali za jednu zónu PAAS pre celú mestskú časť

Na základe žiadosti piatich poslancov Miestneho zastupiteľstva mestskej časti z 2. mája 2025 zvolal starosta zhromaždenie obyvateľov mestskej časti Bratislava-Rača, ktoré sa konalo v Nemeckom kultúrnom dome 20. mája 2025. Zhromaždenie k parkovacej politike, ktorého sa zúčastnilo 237 oprávnených občanov mestskej časti, viedla poslankyňa Miestneho zastupiteľstva Mgr. Monika Luknárová.

Po diskusii a hlasovaní prítomných občanov bolo prijaté záverečné vyhlásenie: „Chcem jednu zónu? My obyvatelia, zúčastnení na verejnom zhromaždení dňa

20. mája 2025, ktorí si prajeme len jednu zónu, hlasujeme takto žltým hlasovacím lístkom, sme všetci rezidenti mestskej časti Bratislava-Rača.“

Zo zhromaždenia bola vyhotovená zápisnica, ktorá bola zverejnená dňa 23.5.2025 na webovom sídle mestskej časti a jej skrátená verzia vrátane úplného znenia záverečného vyhlásenia aj na centrálnej úradnej elektronickej tabuli.

Miestne zastupiteľstvo mestskej časti Bratislava-Rača následne k tomu prijalo 11. júna 2025 uznesenie, v ktorom víta záujem obyvateľov mestskej časti o riešenie

parkovania a podporuje otvorený dialóg medzi miestnym zastupiteľstvom a verejnosťou a zobralo na vedomie informáciu o zhromaždení obyvateľov, kde väčšina prítomných podporila reguláciu parkovania v jednej zóne. Zároveň MZ pripomenulo, že už 25. marca 2025 bolo prijaté uznesenie o znížení počtu zón na tri, čo čiastočne reflektuje požiadavky verejnosti a potvrdilo záujem pokračovať v zavádzaní rezidenčného parkovania v celej mestskej časti Bratislava-Rača tak, aby vznikol spravodlivý a funkčný systém regulácie jej obyvateľov. ■

Vaše tipy na články nám môžete posilať na redakciarv@raca.sk

Račiansky výber 7-8/2025 - mesačník pre obyvateľov Rače, Krasňan a Východného. Ak chcete mesačník pravidelne dostávať do svojich schránok, kontaktujte, prosím, redakciu. Vydáva Miestny úrad mestskej časti Bratislava-Rača. Poštová adresa: Miestny úrad MČ Bratislava-Rača, Kubačova 21, 831 06 Bratislava, tel. č.: 02/49 11 24 33, e-mail: redakciarv@raca.sk. Registrácia MK SR EV č. 2979/09. ISSN 1339-0538, IČO: 00304557, DIČ: 2020879212.

Ročník vydávania: 22. Tlač: K A S I C O, a.s., Ivanská cesta 2C, 821 04 Bratislava Distribúcia: Slovenská pošta a.s., Partizánska cesta 9, 975 99 Banská Bystrica. Zodpovedný redaktor, autor článkov a fotografií (ak nie je uvedené inak): Miroslav Vajs. Za podpísaný príspevok zodpovedá autor. Redakcia si vyhradzuje právo príspevky skrátiť a štylisticky upraviť. Račiansky výber 9/2025 má uzávierku 15. 8. 2025. Titulné fotografie: Odd. kultúry a športu. Grafická úprava: Vladimír Šimončíč. Jazyková korektúra: Anna Vadovičová.

Šípkar z DC Rača si pripísal prestížny triumf

Luboš Pivarč je kapitánom račianskeho šípkarského klubu, ktorý už po siedmykrát vyhral bratislavskú ligu.

RV: Ste čerstvým víťazom Niké Dart League, najprestížnejšej šípkarskej súťaže na Slovensku. Predpokladám preto, že ste s uplynulou sezónou spokojný.

Niké Dart League je výberová liga top desať hráčov z rebríčka. Zrejme to hráči berú ako najprestížnejšiu súťaž, no ja si stále myslím, že Majstrovstvá Slovenska sú dôležitejšie. Ale áno, posledný približne rok a pol som so svojimi výkonmi veľmi spokojný.

RV: Vo finálovom zápase pred televíznymi kamerami ste prehrávali 1:4, no nakoniec ste dokázali vyhrať 10:7. Čo v takýchto zápasoch rozhoduje?

Je to šport o hlave, psychike, o mentálnom nastavení. Človek musí zažiť viac takýchto momentov, potom si to v hlave upraje. Bol som proste presvedčený, že nič ešte nie je stratené.

RV: Ako sa dokážete dostať do takej psychickej pohody a odolnosti?

Je to od turnaja k turnaju. Hráť už 25 rokov a stále na to nemám nejaký jednoznačný recept. Jeden deň vám všetko vadí, iný deň sa človek ani nemusí pozerať na terč a padá to tam. Ale dlhoročné skúsenosti určite pomáhajú.

Mne sa zdá, že pomaly v každej dedine sa hrajú šípky a počet klubov rastie. Bratislavská liga má trinásť mužstiev a v budúcom roku ich už bude mať 15 alebo 16.

RV: Ste aj dvojnásobný majster Slovenska. Raz ste vyhrali v kategórii oceľových šípk a raz v kategórii tzv. softových šípk. Je medzi nimi nejaký zásadný rozdiel?

Oceľové šípky sa hádzu na sisalový terč a mäkké na elektronický terč. Niektorí ľudia tvrdia, že tie „ozajstné“ šípky sú s oceľovým hrotom. Ja ale rozdiel medzi steelovými a softovými šípkami nerobím.

RV: Aby toho nebolo málo, tak skvelú sezónu mal aj celý klub DC Rača, ktorý vyhral bratislavskú ligu.

Je to už naše siedme víťazstvo. Tejto ligy sa zúčastňuje 13 družstiev z Bratislavy a okolia. Zastúpené sú napríklad aj Malac-

ky, Šamorín či Suchá nad Parnou, pričom sezóna trvá od septembra do júna a hrá sa systémom každý s každým.

RV: Ako to vlastne celé u vás začalo? Ako ste sa dostali k šípkam?

Mal som tu v Rači zámočnícku firmu. Vtedy, okolo roku 1999, začali v puboch a podobne pribúdať elektronické šípky. My sme občas zašli do vtedajšej krčmy u Maradu, skúsili sme to a nejak nás to chytilo. Už začiatkom roka 2000 sme zorganizovali taký bratislavský turnaj, ktorý som dokonca vyhral. No a odvtedy ma to drží. (smiech)

RV: V tom čase vznikol aj klub DC Rača?

V roku 2005 vznikla bratislavská liga a zopár kamarátov sme sa dali dokopy a založili račiansky klub. Najprv sme hrali v Pekle, teraz máme zázemie v pube u Kokošku. Momentálne máme 10 hráčov.

RV: Prijímate aj nových členov?

Jasné. Stačí prísť a povedať, že si chcete zahrať. Časom sa uvidí, čo z toho bude. Hlavne sa netreba báť alebo hanbiť. Tiež som mal stres či si neurobím hanbu, či si budem vedieť správne spočítať hody a podobne. Dobrí hráči v tom vedia chodiť a zlí sa časom naučia.

RV: Dá sa na Slovensku hrať šípkom užiť?

To nie. V Niké Dart League sú nejaké peniaze pre hráčov, ale človek to na Slovensku musí robiť pre radosť.

RV: Zdá sa, že popularita šípkom je vo svete na vzostupe. Ako je to na Slovensku?

Mne sa zdá, že pomaly v každej dedine sa hrajú šípky a počet klubov rapídne rastie. Bratislavská liga má 13 mužstiev a v budúcom roku ich už bude mať 15 alebo 16.

RV: Stúpa aj kvalita hráčov?

Ide to hore. Napríklad v PolePole Podunajské Biskupice hrajú ligu reprezentanti. Medzi nimi aj majster sveta do 21 rokov Martin Homola. Vysokú kvalitu majú aj Košice a niektorí hráči už dosahujú úroveň porovnateľnú so svetovou triedou a začínajú si ich všimáť aj sponzori. Všimajú si teda najmä mladších hráčov. Ja už patríam k tým skúsenejším, no stále sa im snažím robiť trochu problémy (smiech).

RV: Mnohí hráči aj zo svetovej elity majú takú, povedzme, silnejšiu postavu. Je to zámer? Dáva im to nejakú výhodu pri hode šípkom?

Na to poukazujú mnohí, ktorí si pozerú turnaj v televízii. Treba brať do úvahy, že mnohí šípkari sú bývalí vrcholoví športovci a je logické, že po kariére trochu zosilnejú. Takisto to často sú starší chlapi. Každopádne, je vidieť, že sa snažia viac dbať o svoju životosprávu, aby stačili tempu, ktoré vedú nasadiť mladší, draví hráči.

RV: V septembri budete reprezentovať Slovensko na majstrovstvách sveta tímov v Južnej Kórei, k čomu vám gratulujem, prajem veľa úspechov a zároveň ďakujem za rozhovor.

Aj ja ďakujem. ■

Zvýšené riziko vzniku požiaru počas leta

S príchodom leta, stúpajúcimi teplotami a poklesom vlhky vo vegetácii sa výrazne zvyšuje riziko vzniku požiarov v prírodnom prostredí. Rača je síce súčasťou hlavného mesta, no zároveň je obklopená vegetáciou, od bukových lesov Malých Karpát cez vinohradnícke a ďalšie poľnohospodárske oblasti, až po neudržiavané krovinné a trávnaté plochy na jej okrajoch. Je dôležité si uvedomiť, že s príchodom horúčav sa tieto oblasti vysušujú, zápalná teplota rastlín a drevín bez vlhky klesá a vytvára zóny, kde množstvo potencionálneho paliva, vplyvu klimatických podmienok ako vietor a ťažko prístupného terénu vytvára veľmi nebezpečnú kombináciu.

Skúsenosti minulých rokov nám ukazujú, že jednou z najčastejších príčin vzniku požiarov je ľudská činnosť, predovšetkým nedbanlivosť a neopatrnosť pri manipulácii s otvoreným ohňom.

Príjemné letné večery počas prázdnin a víkendov lákajú do prírody mnohé skupinky turistov a rodín s deťmi, je ale nutné dbať na prevenciu v každých pod-

mienkach. V prírodnom prostredí, kde sme doslova obklopení horľavým materiálom, môže aj drobná nepozornosť pri nedostatočnom zhasení odhodenej cigarety mimo miesta na to určené, nedostatočne uhasené ohnisko po opekaní, ale aj prešmykovanie pneumatík auta na suchej trávě spôsobiť, že sa z drobného ohňa stane vážny požiar. Pred plánovaným výletom do mestských lesov je dôležité informovať sa na internetovej stránke hasičského zboru, MV SR, prípadne mestských lesov či sú vydané sezónne výstrahy a zákazy.

V prípade, že bol vyhlásený čas zvýšeného rizika výskytu požiarov, je v prírode zakázané najmä:

- fajčiť alebo používať otvorený plameň (zápalky, zapaľovače, variče atď.) na miestach so zvýšeným nebezpečenstvom vzniku požiaru,
- vypaľovať porasty bylín, kríkov a stromov,
- zakladať oheň v priestoroch alebo na miestach, kde môže dôjsť k vzniku požiaru alebo k jeho rozšíreniu,
- spaľovať horľavé látky na voľnom priestranstve v čase zvýšeného nebezpečenstva vzniku požiaru.

V niektorých prípadoch môže byť obmedzený aj vstup do lesov alebo obmedzený len na turistické a cyklistické chodníky.

Jakub Michalovič,
veliteľ DHZO Bratislava-Rača

inercia

WWW.SYLVOREHAB.SK

EDUARDA WENZLA, 831 06, RAČA

+421 910 575 888

PROJEKT RENDEZ

NOVÁ POBOČKA
FYZIOTERAPIE

OTVÁRAME
UŽ V AUGUSTE!

Žitná ulica a jej okolie – 1. časť (kolónia Pozotória)

Pôvodne to bola diaľková cesta, ktorá spájala Bratislavu s vinohradníckymi mestecami Pezinok a Modra. Prechádzala pomedzi pasienky, záhrady a viniče. Začiatok a koniec obce označoval kríž (vstupný je dnes na rohu ulíc Žitná, Hybešova a výstupný bol premiestnený na Karpatské nám.). Na starých mapách je cesta vyznačená ako **Silnica**, ľudovo **Hradská**. Názov Žitná dostala v r. 1950. Pod cestou sa nachádzal Pálffyovský majer, hostinec, žel. stanica a domček výhybkára. Kúsok ďalej (dnes Púchovská) stála píla p. Henčla a v jej blízkosti malá rómska osada a kovácka dielňa p. Krajčíroviča.

Po sprevádzkovaní parnej železnice a vzniku Zriadovacej stanice BA – východ prišlo do Rače viacero železničiarov rodín, rodiny robotníkov a zamestnancov bratislavských tovární a po vzniku ČSR aj úradníkov a českej inteligencie. Prvé rodinné domy na vyčlenenom území v blízkosti diaľkovej cesty sa začali stavať v r. 1925–26 (ul. Výhonská, Víťazná a Kolajná). Do r. 1939 boli postavené domy na ul. Albánska, Trávna, Ihrisková, Demänovská, Stolárska, Rostovská a Remeselnícka.

Rača, Čachtická – výstavba domov okolo roku 1935

Vznikla tak kolónia domov, ktorú volali **Pozotória** (ide asi o maď. – nem. ľudové označenie predmestia, čiže Pozsony – Bratislava, Tor – brána) alebo len **Kolónia**. Siahala od dnešnej Čachtickej ul. až k železničnej trati. Ulice ešte nemali oficiálne pomenovanie a ich povrch nebol spevnený. Definitívne pomenovanie dostali až v r. 1950, keď sa po pripojení viacerých obcí k Bratislave riešili duplicitné názvy ulíc v celom meste. Historický kontext majú len ul. Výhonská (v blízkosti Výhonu – dnes Detvianskej), Trávna (v blízkosti lúky),

Ihrisková (viedla k futbalovému ihrisku z r. 1928), Kolajná (popri železnici), Stolárska a Remeselnícka (súvisiace s dielňami remeselníkov). Oráčsku ul., ktorá bola paralelná s Kolajnou, všetci volali Prična (priečka). Ostatné ulice dostali pomenovanie podľa rôznych lokalít (Albánska, Demänovská, Rostovská, Čachtická).

Okrem rodinných domov bola v tejto novej časti Rače postavená v r. 1931 Ľudová katolícka škola (Detvianska ul.), v r. 1934 Štátna meštianska škola (Čachtická ul.), v r. 1937 Kostol Panny Márie Pomocnice kresťanov a v r. 1956 budova Poštového úradu (Čachtická ul.).

Vo viacerých rodinných domoch boli dielne remeselníkov (Hierweg – pekárstvo, Poláček – stolárstvo na Stolárskej ul.) alebo obchody so zmiešaným tovarom (Bledý na Trávnej, Hanák na Stolárskej, Tezner na Demänovskej), potravinové a mäsiarske obchody (Ivanič a Boudný na Ihriskovej, Mach a Ondrejkovič na Rostovskej). Na jar celá Kolónia zakvitla, lebo pred každou parcelou boli v r. 1938 vysadené čerešňové stromy.

Mária Hatalová, RMS

Vinobranie rozozvučí Tublatanka, Billy Barman i FS Urpín

Minuloročné Račianske vinobranie padlo za obeť počasiu. Vystúpiť mali popredné slovenské kapely a umelci, no miesto odohratých hitov sme zrávali popadané stromy po celej mestskej časti. Máme preto veľkú radosť, že veľká časť vlni ohlásených interpretov bola ochotná nájsť si priestor na tohtoročný reparát.

Ale podme po poriadku. Kultúrny program bude počas víkendy 12. až 14. septembra ako zvyčajne rozdelený na štyri scény. Detská zóna v parku J. M. Hurbana bude v štýle stredovekého tábora so všetkým, čo k tomu patrí. Priestor pre oddych a pohodovú hudbu poskytne Chill-out zóna v Obecnej záhrade na Alstrovej ulici a rovnako naproti úradu bude stáť Kruháč scéna. Na nej v piatok vystúpi napríklad kapela Avenue, v sobotu staré dobré šlágre zaspievajú Petra a Otto Weiter a v nedeľu zahrá skupina Exil či Bratislavský country band.

Festivalovým srdcom vinobrania bude samozrejme Hlavná scéna v amfiteátri. V piatok sa môžete tešiť na koncerty Barbory Piešovej s kapelou, Igora Kmeťa ml., Dj-ský set Milana Lieskovského a na záver vystúpi raper Lucca Brassi10x.

V sobotu o 14:00 príde na „amfík“ alegorický sprievod a nasledovať bude oficiálne otvorenie Račianskeho vinobrania. Večer bude patriť Jane Kirschner s kapelou, skupine Billy Bar-

man a o pokračovanie zábavy sa postará DJ Flebo a jeho hity overené časom.

Určite si však treba nechať sily aj na nedeľný večer, kedy vinobranie vyvrcholí vystúpeniami Folklórneho súboru Urpín, Orchestra Pavla Zajáčka s hosťami a vinobranie uzavrú koncerty kapiel Hex a Tublatanka.

Pevne veríme, že vlni sme si kalamitné situácie „užili“ na roky dopredu a už teraz sa tešíme na vašu návštevu Račianskeho vinobrania 2025! ■

MČ Bratislava-Rača ďakuje sponzorom za podporu Medzinárodného dňa detí

inzercia

Novootvorená prevádzka

BIOREZONANCIE & MASÁŽE

Rustaveliho 10, 83106 Bratislava

Biorezonancia
Rieši príčiny ochorení, nielen ich príznaky.
Bezbolestná diagnostika a terapia.

0907 148 148

Masáže
komplexné celotelové masáže

0902 928 219

inzercia

AUTO DIŠKANEC

BOSCH Service

Autoservis vytvorený pre obyvateľov Rače

Tradícia, kvalita a skúsenosti už 30 rokov

Komplexný značkový autoservis, ktorý ponúka všetky práce na osobných automobiloch

- ✓ Servisné prehliadky aj na nové vozidlá bez straty záruky
- ✓ Všetky mechanické a elektrikárske práce
- ✓ Opravy karosérií a riešenie poistných udalostí
- ✓ Lakovnicke práce
- ✓ 3D Geometria
- ✓ Pneuservis
- ✓ Všetko s Vaším autom
- ✓ Peugeot motocykle

10% ZĽAVA
pre obyvateľov Rače
...stačí povedať, že
bývate v Rači.

Otváracia doba
Pondelok - Piatok: 7.00 - 17.30 h.
Sobota: po tel. dohovore

Adresa Žitná 5, 831 05 Bratislava - Rača
Kontakt 02 / 44 88 24 24

PEUGEOT MOTOCYCLES
Sme oficiálny dovozca Peugeot motocyklov pre Slovensko
Všetky modely u nás v predaji na peugeot-motocycles.sk

Račianske kultúrne leto 2025

Program

Organizátor:

Mestská časť Bratislava-Rača

Partneri:

Letné kino Rača

Amfiteáter - Knižkova dolina

Letné piatky s dobrým filmom pod hviezdami v prírodnom amfiteátri v Knižkovej doline. Dobré víno, pukance a deky nebudú opäť chýbať.

4.7. / 21:15 - Vlastne ťa mám rada, tati
komédia/dráma, USA, 15+, 111 min, český dabing

11.7. / 21:15 - More na dvore
komédia/romantický, ČR, 7+, 102 min

18.7. / 21:15 - Zápisník alkoholický
dráma, ČR, 15+, 92 min

25.7. / 21:15 - Miki
thriller/akčný, SR, 18+, 110 min

8.8. / 21:00 - Černák
thriller/dráma, SR, 18+, 109 min

15.8. / 21:00 - Bridget Jonesová: Zbláznená do chlapa
komédia/romantický, VB/USA, 15+, 125 min, český dabing

22.8. / 21:00 - Vlny
dráma/thriller/historický, ČR/SR, 12+, 131 min

29.8. / 21:00 - Rebelka: Misia kráľovská záchrana
animovaný, VB, U, 94 min, slovenský dabing

Dobrovoľný príspevok.

Výťažok bude použitý na podporu premietania filmov v Letnom kine Rača. Ďakujeme!

Ponuka vín - RVS a OZ Terroir Rača.

Rozprávkové stredy pre celú rodinu

Obecná záhrada, Alstrova 249

23.7. / 17.00 - Fifo a Vierka: „Na prázdninách“

Interaktívne hudobné predstavenie s rozprávkovými kamarátmi. Po predstavení sa ide na to - tanečné hry a súťaže pre všetky deti!

(Mokrý variant NKD)

Park Strelkova ul. 3

20.8. / 17.00 - Divadlo Agapé: „Cesta rozprávkovým autobusom po Slovensku“

S autobusom Hugom deti zažijú radostnú cestu po Slovensku a spoznajú nových kamarátov. Deti sa počas predstavenia aktívne zapájajú a sú súčasťou príbehu.

Po predstavení štartuje diskotéka! (Mokrý variant NKD)
Vstup voľný!

Divadlo na nádvorí

Koloničová kúria, (Nám. A. Hlinku 4)
Netradičný letný Divadelný pondelok na nádvorí kultúrnej pamiatky - Koloničovej kúrie.

18.8. / od 14.00 - Výstava "Významní račianski športovci - nielen vínom si Rača vydobyla slávu" Račiansky muzeálny spolok

Futbal, bicykle, ping-pong i ďalšie športy poskytovali v minulosti Račanom pohyb a zábavu. Výstava ponúka spomienkový prehľad tých, ktorí Raču úspešne reprezentovali v celej škále športov doma i v zahraničí.

19.00 - Divadlo TANDEM: „Ako dostať dieťa z domu“ / situačná komédia

Keď osamelá vdova v najlepších rokoch natrafí na svoju pravú lásku, začína sa jej opäť najkrajšie obdobie života. Problémom je syn Marko, ktorý ešte neprekonal smrť svojho otca. „Mám mu to povedať alebo nie? Už viem! Skúsím jednoducho to dieťa dostať z domu.“

(Mokrý variant NKD)
Dobrovoľný príspevok. Výťažok bude použitý na podporu Divadla na nádvorí. Ďakujeme!

Ponuka vín - OZ Terroir Rača.

Hudobné tóny v pohári vína

Obecná záhrada, Alstrova 249
Príďte si oddýchnuť do Obcej záhrady a vychutnať si skvelú muziku v príjemnej atmosfére. O kvalitné víno sa postarajú račianski vinári.

24.7. / 18.00 - DVE TVÁRE JANAIS

Speváčka Janais s gitaristom Petrom Kothajom predstavia album Dve tváre Janais v akustických aranžmánoch.
Ponuka vín - Ekologické vinohradníctvo a vinárstvo Hulanský

21.8. / 18.00 - Blízke setkání

Výnimočný koncert troch česko-slovenských umelcov: **Jana Balzar Lieskovská - vocal, Petr Malásek - piano, Robert Balzar - bass**
Ponuka vín - Vinárstvo Majura (Mokrý variant NKD)
Dobrovoľný príspevok. Výťažok bude použitý na podporu RKL. Ďakujeme!

Tanečná zábava

Nemecký kultúrny dom, Barónka 3

27.7. / 16.00 - 20.00 - ANNA BÁL s Hudobnou skupinou Duo Servus

17.8. / 16.00 - 20.00 - Hudobná skupina Color

Veríme, že prijmete pozvanie a pridete sa zabaviť a zatancovať si. Vstupné: 5,00 €.

NOVINKA:

GONG KONCERT

Obecná záhrada, Alstrova 249

9.7. / 18.00 - 19.00, 6.8. / 18.00 - 19.00
Vibrácie gongov prečistia myseľ, telo i dušu, koncert prináša relax a načerpá energie. (Mokrý variant: 9.7.NKD / 6.8. KS Žarnovická)

Dobrovoľný príspevok.
Info: <https://harmoniaduse8.webnode.sk/>

Knižnica Rača, Žarnovická 7

7.7. - 11.7. "STRATENÉ KNIHY"

Počas tohto týždňa budú na verejných miestach v Rači (pošta, lekáreň, zastávky MHD...) umiestnené knihy s nálepkou "SOS Stratila som sa". Každý, kto takto označenú knihu vráti do knižnice, bude odmenený.

16.7. / 17.00 - Pamiatky Rače - pre malých aj veľkých / séria vychádzok po zaujímavých miestach Rače

Navštívime najstaršiu stavbu v Rači a nazrieme do zaujímavých zákutí Alstrovej ulice. So sprievodkyňou Máriou Hatalovou sa dozvieme viac o živote starých Račanov - ich zvyky, prácu aj formy zábavy. Pripomenieme si významné výročia evanjelickej cirkvi v Rači a zaspomínáme aj na významné osobnosti.

Miesto stretnutia: Pred Farským kostolom sv. Filipa a Jakuba, Alstrova 121
Vstup voľný bez registrácie.

NOVINKA:

BURZA s druhým dychom

Amfiteáter - Knižkova dolina

30.8. / 9.00 - 13.00

Máte doma oblečenie, hračky či veci, ktoré si zaslúžia nový domov? Alebo tvoríte handmade výrobky a radi by ste ich ukázali svetu? Príďte ich ponúknuť (alebo si niečo uloviť!).

☕ Predávajúci: 3 €

👤 Návštevníci: 2 €

👶 Deti vstup zdarma

📍 Miesto si netreba rezervovať - stačí prísť s úsmevom! Dajme veciam druhú šancu a planéte oddych. 🌱

Info: racianske_inspektorky_zasahuju

Oslavy 81. výročia SNP

Park J. M. Hurbana
29.8. / 15.00 - Slávnostný akt kladenia vencov k Pomníku padlým

Amfiteáter - Knižkova dolina
18.00 - Vatra SNP

V spolupráci so ZVV Rača.

Podujatia s podporou MČ Bratislava-Rača:

Račiansky muzeálny spolok a Macíkovinky

Červená lisovňa, NKD, Barónka 3

1.6. - 31.10. - Výstava „Keď hračky rozprávajú...tichý svedkovia času“

Ako a s čím sa kedysi hrali deti v Rači? Chcete vidieť svet bábik, plyšových medvedov, autíčok i vláčikov, stavebníc...? Zaujímajte sa o históriu hračiek a hier?

Organizátor a viac info:

FB Račiansky muzeálny spolok

Stará jedáleň / Krasňanský zelovoc

Cyprichova ul.

22.8. / 17.00 - 20.00

Starojedáľenský trh s komunitnými záhradkami, II. ročník

Piknik pre Krasňany - oslava konca leta na komunitnej piknikovej deke pre celú rodinu. Organizátor a info: www.starajedalen.sk

OZ Terroir Rača

Vínna záhrada / Koloničová kúria, Nám. A. Hlinku 4

23.8. / 14.00 - 22.00

III. Malokarpatská Špacírka vo Vínnej záhrade

Organizátor a info:

FB Ivan Vrana Terroir Rača

Na podujatia kultúrneho leta je vstup voľný alebo dobrovoľný príspevok na podporu RKL!

Sledujte FB MČ RAČA a www.raca.sk

Zmena programu vyhradená!

Leto v Bratislavskom kraji. Viac zážitkov, než by ste čakali

Juraj Droba, predseda BSK

Bratislavský kraj je ideálnym miestom na letné objavovanie. Ponúka prírodné krásy, bohatú históriu, chutné vína aj tradičné remeslá. Od viníc Malých Karpát cez vojenské pamiatky a dunajské ramená až po mestské lesy a vodné plochy – na svoje si prídu rodiny s deťmi, milovníci kultúry, aktívneho oddychu aj relaxu pri vode. Niet divu, že región patrí dlhodobo medzi turistické špičky na Slovensku a zaznamenáva najviac prenocovaní. Najlepšie je, že všetko je dostupné v dojazde do jednej hodiny. Predseda Bratislavského samosprávneho kraja Juraj Droba v rozhovore prezradza svoje tipy na výlety a odporúča, ako si leto užiť naplno aj bez toho, aby ste prekročili hranice kraja.

Podľa aktuálnych prieskumov približne polovica obyvateľov Slovenska plánuje stráviť dovolenku doma. Máme čo ponúknuť aj tu, v Bratislavskom kraji?

Som známy ako vášnivý cestovateľ, no zároveň som presvedčený, že perfektné leto sa dá zažiť aj doma – v Bratislavskom kraji. V dojazde do jednej hodiny máte všetko: cyklotrasy, lesy Malých Karpát, vodácke dobrodružstvá na riekach, vinice, historické pamiatky či kultúrne akcie. Ja osobne mám veľmi rád vodáctvo – splav Malého Dunaja alebo Moravy je pre mňa ideálny oddych.

Čím odporúčate začať?

Určite by som navrhoval začať prechádzkou po bratislavskom Starom Meste, ktoré je plné historických pamiatok a atraktívnych miest. Bratislavský hrad, Dóm sv. Martina, Stará radnica, Slovenské národné divadlo, Reduta, ale aj Múzeum farmácie či Medická záhrada – to všetko sú perly centra. Výborným tipom na výlet priamo v Bratislave je aj hrad Devín – majestátna zrúcanina nad sútokom Dunaja a Moravy, ktorá ponúka nádherné výhľady a silnú historickú atmosféru. Pre tých, ktorí hľadajú zábavu a letnú pohodu, odporúčam mestskú pláž Tyršák pri Dunaji. Tam sa

nachádza aj novozrekonštruované župné Divadlo Aréna, kde si môžete posediť v kaviarni s impozantným výhľadom na Dunaj a Staré Mesto.

Kam s rodinou a deťmi?

Okrem spomínaného Tyršáku je výbornou voľbou fontána Družba na Námestí slobody, kde sa môžu deti osviežiť v plytkej vode. Na výber je aj piesková pláž na Zlatých pieskoch s ihriskami a lezeckou stenou. Ak hľadáte ešte viac adrenalínu, odporúčam areál Divoká voda v Čunove – ponúka rafting, hydrospeed, jazdu na rýchlochodoch po Dunaji, ale aj oddych pri bazéne. Pre najmenších sú zaujímavé detské zóny na Slnečných jazerách, ktoré majú aj aquapark.

Bratislava, to nie je len história, je to aj príroda.

Presne tak. Máme mestské lesy, Kamzík, Kolibu, Železnú studničku, ale aj mnoho jazier, kde je vstup voľný – Kuchajda, Draždiak, Rusovské jazero. A, samozrejme, Zlaté piesky – s možnosťou wakeboardu, toboganu a klasického kúpania. Pre milovníkov rybolovu máme vodné revíry vo Svätom Jure, v Pezinku, Dunajskej Lužnej či na Záhorí.

Presuňte sa mimo Bratislavu, trochu severnejšie. Záhorie je známe svojou prírodou aj históriou – čo by ste odporučili navštíviť v tejto časti kraja počas letných mesiacov?

Záhorie má svoju osobitú atmosféru. Splav Moravy, kúpanie na Rudave či na Gazárke, krásy Malých Karpát, cyklotrasy, dva cyklomosty cez Moravu do Dolného Rakúska – to všetko tvorí pestrú paletu zážitkov. Ďalšími skvelými tipmi sú Kuchyňa, Plavecký hrad či hubárčenie v karpatských lesoch. Výborným cieľom pre turistov je aj hrad Pajštún nad Borinkou, obľúbený pre panoramatický výhľad, ale

aj ako miesto piknikov a letných vychádzok.

A čo okresy Pezinok a Senec?

Mestá Pezinok, Modra a Svätý Jur ponúkajú nielen výnimočné vína, ale aj krásne výlety – napríklad na vyhladku Veľká homola. Nevynechal by som návštevu zrekonštruovaného župného kaštieľa v Modre či historickú záhradu. Turistickým magnetom je aj hrad Červený Kameň – kompletne zachovalý, s prehliadkami, podujatiami a nádherným areálom. Zrúcaniny hradu Biely Kameň nad Svätým Jurom zas vzbudia najmä milovníkov tichšej turistiky a romantiky. Senec láka Slnečnými jazerami, ktoré okrem pláží, aquaparku a detských ihrísk upútajú širokou ponukou vodných športov.

Kraj nedávno spustil nový produkt cestovného ruchu – vojenský turizmus. Čo si pod tým máme predstaviť?

Vojenský turizmus vnímame ako veľkú príležitosť – spája historické poznanie so zážitkovou formou cestovania a dokáže zaujať domácich aj zahraničných návštevníkov. Bratislavský kraj je bohatý na pamiatky 20. storočia

Záhrada kaštieľa v Modre

– od opevnení z čias prvej republiky v Petržalke cez pozostatky železnej opony až po rímske tábory ako Gerulata v Rusovciach. Dôležitou súčasťou je aj Cesta železnej opony, pamiatky z napoleonského obdobia či netradičné zážitky ako prenocovanie v zrekonštruovanom bunkri pri Devinskom jazere. Tieto témy sme systematicky otvorili aj na konferencii v Rohožníku, kde odborníci z viacerých krajín diskutovali o možnostiach, ako vojenské pamiatky oživiť a sprístupniť verejnosti.

Existujú v kraji aj menej známe miesta?

Neustále sa objavujú nové lokality, ktoré stojí za to navštíviť – napríklad baňa pri Pezinku, nové reštaurácie alebo pamiatky, ktoré obnovila župa: kaštieľ v Čunove, dnes slúžiaci ako eko-centrum, či zrevitalizovaný areál kaštieľa a záhrady v Modre. A nezabudnime ani na menšie kúpaliská v mestách ako Malacky, Stupava či Modra – skvelé miesta na kúpanie, oddych aj objavovanie. V bratislavskom regióne je jednoducho všetko len na skok.

Obchodná verejná súťaž na odpredaj majetku Bratislavského samosprávneho kraja

NÁVRHY
DO
30. 9. 2025

Bratislavský samosprávny kraj, Sabinovská 16, 820 05 Bratislava, IČO: 36 063 606, vyhlasuje **obchodnú verejnú súťaž (OVS) s použitím systému elektronickej aukcie** o výber navrhovateľa na uzavretie kúpnej zmluvy s cieľom prevodu majetku vyhlasovateľa:

- pozemky a stavby** vedené Okresným úradom Senec, katastrálnym odborom na LV č. 155, okres Senec, obec Senec, k. ú. Senec a **stavby neevidované v KN**, vrátane zariadenia a vybavenia nachádzajúceho sa v areáli,
- pozemky a stavby** vedené Okresným úradom Senec, katastrálnym odborom na LV č. 1757, okres Senec, obec Senec, k. ú. Senec,

s podmienkami:

– majetok sa predáva v stave tak, ako stojí a leží

Záväzným kritériom pre vyhodnotenie ponúk je najvyššia cena. Návrhy je možné doručiť do 30. 09. 2025 do 12.00 hod. na Úrad Bratislavského samosprávneho kraja, Sabinovská 16, 820 05 Bratislava v uzavretom obale označenom názvom a sídlom navrhovateľa a heslom.

Bližšie podmienky OVS sú zverejnené na úradnej tabuli BSK a internetovej stránke: www.bratislavskykraj.sk/otvorena-zupa/obchodne-verejne-sutaze/.

www.bratislavskykraj.sk

Cyklotrasa Jurava

Kalendárium júl-august

1780 | pred 245 rokmi

Bola postavená baroková kaplnka sv. Anny. Nachádza sa na konci dnešnej ul. Pri vinohradoch. V jej blízkosti sa v minulosti rozkladal cintorín. Roky slúžila aj ako jedno zo štyroch zastavení procesie na sviatok Božieho tela. Na sviatok sv. Anny (26. júla) sa pri kaplnke každoročne koná modlitbová pobožnosť.

1900 | pred 125 rokmi

Na evanjelickú faru nastúpil Karl Otto Schulze, evanjelický farár. Za jeho pôsobenia pristavili v r. 1905 k evanjelickému kostolu vežu a osadili na nej 3 zvony. Jeho pričinením v r. 1931 postavili novú školu na Alstrovej ul. č. 153 (dnes hotel Bivio).

1905 | pred 120 rokmi

V Nitrianskej Strede sa 2. augusta narodila Zlata Dôňcová, slovenská spisovateľka, neskôr redaktorka vo vydavateľstve Tatran. V Rači pôsobila v r. 1942 – 1952 na základnej škole ako obľúbená a uznávaná učiteľka slovenského jazyka a dejepisu. Zomrela 14.09.1985 v Bratislave.

2000 | pred 25 rokmi

Realizovala sa rozsiahla rekonštrukcia Čachtickej ul., pri ktorej bolo prestavané koľajisko električiek a vydláždené chodníky. Premávka električiek bola slávnostne obnovená 7. júla 2000.

2010 | pred 15 rokmi

Požiar v areáli amfiteátra 19. júla zničil drevenú budovu s pódium. Obnovený amfiteáter bol opätovne otvorený v máji 2016.

Mária Hatalová, RMS

Zdroje: 1) L. Havlovic, Rača - Z dejín a pamiatok; 2) racan.sk; 3) Račiansky výber; 2) Wikipédia

Hry a hračky v spomienkach Račanov

Deti v Rači nemali v minulosti veľa kupovaných hračiek. Hračky sa nevyrábali v takom množstve ako dnes. Snáď aj preto, lebo na ne nebolo dosť peňazí, ale aj preto, lebo deti od malička pomáhali rodičom.

Deťom patrila povinnosť pásť husi, zbierať haluzinu v hore, oberať sezónne ovocie v lese, vinohrade či záhradke, zbierať hríby v lese, nosiť vodu zo studničky pri prácach vo vinohrade, starať sa o mladších súrodencov. Staršie deti – 12-ročné i mladšie, často na úkor povinnej školskej dochádzky, chodili za zárobkom do Bratislavy k záhradníkom (plieť a zbierať zeleninu, ovocie, kvety). Z najchudobnejších rodín chodievali aj do celoročnej služby (dievčatá za pestúny k deťom a chlapci za pastierikov husí či kráv).

Tie deti, ktoré chodili do školy (do školy sa chodilo v zime, keď nebolo vo vinohrade veľa roboty), išli po vyučovaní rovno do vinice a tam pomáhali aj sa hrať. Rodičia deťom občas kúpili na púťach alebo na jarmoku medovníkového alebo dreveného koníka, či bábiku. Pováčšine však dievčatkám matky doma ušili drgaňu (jednoduchú bábiku z polienka a handričiek) alebo im za bábiku slúžila pomalovaná a oblečená varecha. Chlapcom zasa šikovný otec vyrezal koníka, pušku či prak, a tie boli predmetom obdivu ostatných detí. Možno preto sa pri nedostatku hračiek rozvinula v račianskych deťoch neobyčajná fantázia a vynaliezavosť pri vymýšľaní hier a rozličných zábaviek. Napodobovali v nich svet dospelých, a tak sa hrali na mamu a tátu, ale aj na svadbu, krstítki, pohreb a pod.

Deti sa dokázali zahrať v každom ročnom období. V jarnom čase vytĺkali píšťalky, plietli korbáče z prútov, venčeky a retiazky z kvietkov a stoniek rastlín. Tí odvážnejší zvykli aj vyberať vajčka z vtáčích hniezd. V letnom období sa radi plahočili vo vode, preskakovali potoky, hrali sa na naháňačku, skrývačku, chytali raky, lozili po stromoch a pod. V jesennom čase zvykli opekať zemiaky a kukuricu v pahrebe. No a v zime prišla na rad guľovačka, stavanie snehuliakov, šmýkačka, sánkovačka, neskôr aj lyžovačka...

Medzi deťmi vzniklo veľké množstvo hier, riekaniek, vyčítaniek, veršovačiek, prekáračiek, piesní a tancov, ba až divadelných scénok. V ich textoch sa odrážal svet, ktorý deti okolo seba videli a prežívali. Keďže v Rači žili vedľa seba nemeckí aj slovenskí obyvatelia, ich deti sa hrali spoločne a veľmi dobre si rozumeli.

Račianske deti na lúke, rok 1976

Dievčatá hrali najmä jednoduché kolové tanečné hry (Kolo, kolo mlynské, Zlatá brána, Ringi, ringi, rája..., Vindzi, vindzi, suňičko... a pod.). Každá hra sa začínala vyčítankou, napr.: Adam, Eva, dala dreva..... Nemecké deti sa zasa vypočítavali: Ans zwa drei, ... Často sa vyskytovali vyčítanky, ktoré pozostávali len z nezrozumiteľných slov a fragmentov cudzích a skomolených výrazov: Eket, bekete, ... Veľmi obľúbenou hrou bola tanečná hra o Šípovej Ruženke. Nemecké deti ju začínali slovami: Dornröschen war ein schönes Kind, schönes Kind ..., slovenské zasa: Ruženka bola lúbezná, lúbezná princezná... Chlapci s obľubou poháňali paličkou koleso, triafali terče kameňom, strieľali z praku, odbíjali paličkou blchu, hrali sa na vojakov, poľovníkov, komediantov...

Keď pri stavbe domu deti objavili piesok, rady si z neho robili domček – búdečku alebo starými formičkami pékli pecne chleba a koláčiky. Na lúke či na ulici sa hrávali s hlinenými guľkami, fazuľkami aj gombíkmi. Opsecem (podpätkom) si vyhĺbili jamku a s rôznym počtom fazuľiek či gombíkov triafali do nej. Alebo sa hrali na čáru (paličkou nakreslili čiaru a snažili sa ju zasiahnuť). Kto trafil ku čiare najbližšie, mohol si zobrať všetky fazuľky.

Pamätáte si aj vy hry a hračky zo svojej mladosti? Až do konca októbra si môžete prísť zaspomínať na svoje detské hry a obľúbené hračky na výstavu, ktorú pripravil Račiansky muzeálny spolok v Červenej lisovni Nemeckého kultúrneho domu.

Dobroslava Luknárová
a Mária Hatalová, RMS

Článok vznikol zo spomienok starých Račanov a informácií z monografie o Rači J. Podoláka a kol., vydavateľstvo Obzor, 1978.

Seniori budú na internete ostražitejší

Žijeme v dobe vysokého technického rastu, nových technológií a náročných aplikácií obsiahnutých v počítačoch, mobiloch, tabletoch a iných technických zariadeniach. Zjednodušujú nám seniorom komunikáciu s rodinou alebo prístupom k informáciám, ich vyhľadávaniu cez komunikačné kanály internetu.

Už vieme, že internet je prostriedok, ktorý nám veľmi pomáha, aby sme našli to, čo hľadáme. Žiaľ, je to aj prostriedok, cez ktorý hľadá aj niekto nás. Hľadá nás za nekalým účelom, aby nás podviedol nielen o peniaze, ale aj aby nám predkladal rôzne svoje názory na aktuálne otázky. Internetové podvody sú stále častejšie a môžu zasiahnuť kohokolvek – seniori však často patria k najzraniteľnejším skupinám. Podvodníci využívajú rôzne taktiky, od falošných e-mailov a telefónnych hovorov, cez podvrhnuté webové stránky, až po zneužitie fotografií, osobných údajov,

či prihlasovacích údajov na sociálne siete alebo do banky. A preto je potrebné vymieňať si o týchto veciach skúsenosti a formou besied zvyšovať povedomie a ostražitosť pri práci na internete.

V Dennom centre sme pre členov Klubu dôchodcov a Jednoty dôchodcov na Slovensku – Krasňany zorganizovali besedu s názvom: „Ako sa brániť pred internetovými podvodmi“. Besedu viedli zdatní odborníci na dezinformácie a podvody – Peter Jančárik a Frederika Hazěová, ktorí prešli šesť najčastejších typov podvodov spolu s praktickými radami a ako sa im ubrániť. Seniori v Krasňanoch popri iných aktivitách radi prijímajú nové poznatky, ako používať mobilný telefón nielen na telefonovanie, ale aj pre získanie informácií od umelej inteligencie AI a tešíme sa na ďalšie zvyšovanie digitálnej gramotnosti.

Ing. Stanislav Kendra

Rendezáci išli loďou na viedenskú električku

Tentoraz naša dobrodružná cesta členov Denného centra seniorov Rendez-Východné, aj za spoluúčasti členov Jednoty dôchodcov Krasňany, smerova-

la loďou do Viedne. V prístave nás čakali naši veľmi dobrí kamaráti, ktorí nás sprevádzali po historických pamiatkach Viedne.

Plavba vnútrom Moravského krasu

Predposlednú májovú sobotu sme sa zúčastnili výletu na Macochu. Už ráno v autobuse sa spomínalo na školské časy, keď sme tam chodili na výlet. Z parkoviska sme sa presunuli lanovkou dolu k 1250 metrov dlhej jaskyni. Videli sme krásne stalaktity a stalagmity, jaskynný dom a dlhú ihlu. Plavba na lodičkách v podzemí jaskyne vyrazila všetkým dych.

Po prehliadke jaskyne sme sa vyšli pozrieť na priepasť, ktorá je 174 metrov dlhá, 76 metrov široká a hlavne takmer 140 metrov hlboká. V poobedňajších hodinách sme opustili Moravský kras spokojní a plní zážitkov.

Slovenský zväz invalidov ZO Rača

Najprv sme absolvovali okružnú jazdu električkou zo Schwedenplatzu, kde sme videli Uraniu, Ruprechtskirche, Donaukanal, Ringturm, Roßauer Kaserne, Alte Börse, hotel Hilton Vienna Plaza, Rathaus, Burgtheater a parlament. Tu sme z električky vystúpili a prezreli si z blízkosti nádhernú dominantnú budovu Parlamentu. Odtiaľ sme opäť pokračovali električkou okolo Volksgarten a Prírodovedného múzea so sochou Márie Terézie. Od budovy Štátnej opery sme sa vydali pešo smerom k Dómu sv. Štefana, kde sme si dali rozchod a voľný program.

Celkom sa nášho výletu zúčastnilo 35 račianskych seniorov. Všetci boli Viedňou nadchnutí a s výletom spokojní.

D. Žaloudková,
vedúca DCS Východné-Rendez

Mladé volejbalové tímy s krásnymi úspechmi

Račianske deti dosiahli mimoriadne úspechy vo volejbale. Prvýkrát sa im v 26-ročnej pôsobnosti klubu VK IMA Bratislava-Rača podarilo hneď dvakrát predstihnúť známe volejbalové kluby v Bratislavskom kraji. „Chceme sa s vami podeliť o našu veľkú radosť. Gratulácia patrí račianskym deťom a mládeži k získaniu prvých miest v súťaži Majstrovstiev Slovenska Slovenskej volejbalovej federácie (SVF),“ uviedla Tatiana Balacenková, prezidentka ZK IMA VK Bratislava.

Súťaž II. ligy junioriek SVF je dlhodobá, začala v októbri 2024 a skončila v apríli 2025. Skladá sa z dvoch častí,

v ktorých družstvá odohrajú po desať zápasov vo formáte každý s každým. Následne hrajú prvé 4 družstvá o konečné umiestnenie, každý s každým v dvoch kolách. Naše mladé volejbalistky súťaž vyhrali a nechali za sebou podstatne známejšie kluby ako sú VK Studienka, ŠŠK Bilíkova alebo ŠVK Pezínok.

Prvé miesto v „baby volejbale“ si pripísala i prípravka VK IMA Bratislava-Rača. Na turnaji sa celkovo zúčastnilo až 15

družstiev. Aj mladé račianske nádeje za sebou nechali podstatne slávnejšie tímy z Pezinka, Studienky či Hamuliakova.

Tatiana Balacenková zároveň zdôraznila, že v klube uvítajú všetky račianske deti so záujmom o šport: „Vítaní sú všetci. Vysokí, nízki, štíhli, silnejší. Nerobíme žiadne rozdiely.“ Ako sa ukazuje, takýto otvorený prístup a prajné prostredie dokáže priniesť naozaj krásne výsledky.

Foto: ZK IMA VK Bratislava-Rača

ZŠ Tbiliská opäť s celkovým víťazstvom na medziškolskej olympiáde

S blížiacim sa koncom školského roka pravidelne organizuje mestská časť Bratislava-Rača medziškolskú olympiádu pre žiakov základných škôl a prvého stupňa gymnázií. Športovo-telovýchovné zariadenie Tbiliská sa v piatok 20. júna zaplnilo žiakmi zo ZŠ Tbiliskej, ZŠ J. A. Komenského na Hubeného ulici, Spojenej školy K. Brúderovej z Vajnôr a Gymnázia Hubeného, aby si zmierali sily v atletike, futbale, streetbale, hokejbale a okrem individuálnych ocenení zabodovali aj o putovný pohár pre najúspešnejšiu školu.

Na tomto podujatí sa pravidelne zúčastňujú aj osobnosti športového života, a preto sme radi, že naše pozvanie tento rok prijal slovenský hokejový útočník Martin Bakoš. O pekné športové výkony nebola núdza. Je vidno, že naši učitelia telesnej výchovy dobre vykonávajú svoju prácu a výkony ich najzdatnejších zverencov dosahujú solídnu úroveň.

Celkové víťazstvo si opäť odniesla ZŠ Tbiliská, ale obdiv si zaslúžia všetci zúčastnení. Pre nás organizátorov boli najväčšou odmenou úsmevy račianskych mládežníkov po prebratí medailí z rúk

vicestarostu Róberta Pajdlhausera, pani riaditeľky Zuzany Hirschnerovej a Martina Bakoša. (mp)

Ďakujeme sponzorom Račianskeho polmaratónu:

Spomienky

Dňa 26.6.2025 by sa dožil 100 rokov pán **Karol Majerský** z Kopaníc. S láskou a úctou spomína rodina a priatelia.

Dňa 1. júla 2025 si pripomíname druhé výročie, čo nás navždy opustil náš drahý manžel, otec, dedko a pradedko **František Zvozil**. S láskou spomínajú manželka Anka, syn Róbert, dcéry Anna a Jana s rodinami a ostatná rodina. Kto ste ho poznali, venujte mu spolu s nami tichú spomienku.

Dňa 24. júla 2025 uplynie 23 rokov, čo nás navždy opustil milovaný syn, brat, švagor, krstný syn, kolega, kamarát **Martin Liška**. S láskou spomína mama Magdaléna, brat Štefan s manželkou Zuzanou, blízka rodina a priatelia. Osud je občas veľmi krutý, nevráti, čo raz vzal, ostanú iba spomienky a v srdci veľký žiaľ.

Dňa 20. augusta 2025 si pripomíname nedeľu 98. narodeniny **Štefana Halinkoviča** a dňa 19. augusta 2025 uplynie 14 rokov, čo nás navždy opustil. S láskou spomína manželka Anka, dcéra Mária a ostatná rodina. Kto ste ho poznali, venujte mu spolu s nami tichú spomienku.

„Čas ubieha a nevráti, čo osud vzal... V srdci zostáva len láska, spomienky a žiaľ...“ Dňa 28. augusta si pripomíname nedeľu 65. narodeniny nášho otca, brata, dedka a strýka **Martina Veselského**. S láskou spomína najbližšia rodina.

Dňa 1.9.2025 si pripomenieme 10. výročie, kedy od nás odišiel tam, odkiaľ niet návratu, **generálmajor prof. PhDr. František Hatala, CSc.** S láskou na neho spomínajú manželka, deti, vnuci, pravnuci a ostatná rodina. Kto ste ho poznali, venujte mu, prosím, tichú spomienku.

Gratulácie

Dňa 18. júla sa dožíva krásnych 91 rokov pani učiteľka **Liduška Uhnáková**. Zo srdca jej prajeme veľa zdravia, Božieho požehnania a veľa krásnych chvíľ v kruhu rodiny. Deti s rodinami.

Jubilanti

Denné centrum seniorov Rača

Ján Antalík, Andrej Hricko, Ružena Hríňová, Vojtech Polakovič

Slovenský zväz invalidov ZO Rača

Júl: Oľga Dobrovodská, Anton Moravčík, Miroslav Srvátko, Martina Žitná

August: Ján Antalík, Peter Habla, Andrej Hricko, Ružena Hricková, Ľubomír Hromek, Mária Szabóová

Denné centrum seniorov Krasňany

Margita Bajziková (65 r.), Zita Jašíková (75 r.), Ľuboš Feremčík (70 r.), Anna Škorcová (75 r.), Miroslav Srvátko (70 r.)

Inzercia

■ Vodoinštalatér. 0904 572 977.

■ Kúrenie, predaj a montáž kotlov a radiátorov. 0905 495 819.

MČ Bratislava-Rača

Sledujte nás na Instagrame:

Žiaci s rovesníkmi z cudziny spoznávali Raču

V rámci projektu Integrácia štátnych príslušníkov tretích krajín vrátane migrantov sme sa vybrali na vychádzku po našej krásnej Rači. Pozvali sme ukrajinských a vietnamských žiakov a ich tútorov, aby objavili historické pamiatky, okolo ktorých možno denne chodia cestou do školy a nepoznajú ich.

Začali sme pri Kaplnke sv. Anny na „dolnom konci“ a prešli až na „horný koniec“ k evanjelickému kostolu. Spreádzala nás omaľovánka „Vymaluj si Raču“, ktorú vydalo OZ Račiansky muzeálny spolok. Sú v nej okrem krásnych ilustrácií aj stručné a výstižné základné informácie o všetkých dôležitých objektoch v Rači: napr. o soche sv. Floriána, o Koloničovej kúrii, o Námestí A. Hlinku, o Zichyho kúrii či o Kostole sv. Jakuba a Filipa.

Neplánovanou, no o to milšou, bola krátka návšteva pána starostu Michala Drotována priamo na úrade v Obecnom dome. Ukázal nám, kde bola račianska pôrodnica, v ktorej sa narodila aj naša pani zástupkyňa Oľga Šándorová.

Od Pálffyho kúrie okolo Nemeckého kultúrneho domu nám cesta rýchlo ubehla. Možno aj preto, že sa všetci tešili na zmrzlinu! V parku J.M. Hurbana nás v tieni príjemne osviežila a spokojní sme sa vrátili do školy.

Prechádzky sa síce zúčastnila malá skupinka detí i dospelých, všetci však odchádzali príjemne prevzatení množstvom cenných pamiatok v našej mestskej časti. Veríme, že sa deťom i tútorom prechádzka páčila a pozvú na ďalšiu aj svojich blízkych či kamarátov.

Ďakujeme pánovi starostovi za prijatie a OZ Račiansky muzeálny spolok za krásne a poučné omaľovánky „Vymaluj si Raču.“

Mgr. Zuzana Komendová a ŠPT a tútori zo ZŠ Tbiliská

Najaktívnejší račianski čitatelia

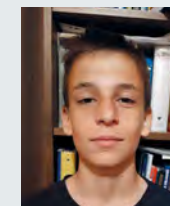
Račianska knižnica v KS Žarnovická pravidelne dopĺňa knižný fond o nové knihy. Len v máji do poličiek pribudlo 55 nových titulov, z toho 34 pre dospelých a 21 pre deti a mládež. Čerstvé prírastky snáď pomôžu prilákať nových čitateľov a celkom isto potešili pravidelných návštevníkov knižnice. Tu prinášame rebríček najhúževnatejších „knihomolov“ za rok 2024:

Dospelí:

1. Irena Lukáčová 205 výpožičiek
2. Alena Ondřišová 178
3. Lýdia Košťálová 163

Deti a mládež:

1. Martin Miklovič 168 výpožičiek
2. Zuzana Bubnášová 115
3. Dorota Pápežová 86

Martin Miklovič

Naozaj pôsobivé čísla, čo poviete? Pekné leto plné krásnej literatúry prajeme všetkým návštevníkom račianskej knižnice.

Kultúrne, spoločenské a náboženské podujatia v júli a auguste

Slovenský zväz invalidov ZO Rača

12.7.2025 Čičmany
19.7.2025 Kúpanie Dunajská Streda
16.8.2025 Kúpanie Dunajská Streda
23.8.2025 Športové hry Pekná cesta

ZO JDS Krasňany

V júli sú v Krasnianskej besede prázdniny, takže krúžky nebudú

- Petangisti trénujú 2x v týždni v utorok a vo štvrtok na ihrisku svet hier a pohybu v Krasňanoch

Letné akcie v rámci projektu Žijeme v Krasňanoch 2025 podporeného z rozpočtu Rače:

- Opekačka 3.7.2025 nad Krasňanmi pri Horárni od 13:00 do 16:00 hod. Veľká spoločenská akcia pri ohni a dobrom guláši, ktorý uvaria bratia Peťo a Tibor Šinályovci. Tešíme sa na pomoc organizátorov: Szaraz, Čerhit, Srvátka. Olinka a Gitka pomôžu s administratívou.
- Veľká výzva: Nominačný turnaj v petangu RAČA sa bude konať 27.8.2025 na ihrisku svet hier a pohybu v Krasňanoch. Účastníci, seniori sa môžu hlásiť ako trojčlenné družstvá a to za Krasňany, Raču a Rendez. Bude sa hrať petang – vždy dve trojčlen-

né družstvá. Prvé tri trojčlenné družstvá postupujú a ich hráči budú reprezentovať Raču na okresnom kole hráčov petangu Rače, Bratislavy-Nového Mesta a Vajnôr vo Vajnoroch a na celobratislavskom kole na Kuchajde. Prihlásiť môžete svoje trojčlenné družstvá do 18.8.2025 na e-mail: milada.dobrotkova@gmail.com. Družstvá prihlásené po 18.8.2025 nemusia byť zaradené do turnaja. Rozhodcovia: Ľuboš Ferenčík, Maroš Čerhit. Pán starosta nám už venoval krásne bledomodré trička s logom mestskej časti pre výhercov.

- Nominačný turnaj v petangu BA Nové Mesto: 26.7.2025 v areáli Račianskeho Mýta.
- Nominačný turnaj v petangu Vajnory: 30.6.2025 predbežne: ihrisko Pod lipami Vajnory.

Denné centrum seniorov Krasňany

Milí seniori a seniorky, stretneme sa po dovolenke v pondelok 4.8.2025 v Dennom centre seniorov Kadnárova.

Združenie kresťanských seniorov Slovenska

Pozývame všetkých kresťanských orientovaných seniorov a seniorky do klubu ZKS

Bratislava-Rača. Streťavame sa každý prvý štvrtok v mesiaci o 10:00 h v Pastoračnom centre pri Katedrále sv. Šebastiána na Peknej ceste 2. Všetci ste medzi nami srdečne vítaní! Najbližšie sa stretneme 5.6.2025. Predseda klubu ZKS Bratislava-Rača Ing. Koniar Michal, 0918 737 992, michalkoniar@pobox.sk

inzercia

Oznam pre jubilantov

Milí jubilanti s trvalým pobytom v našej mestskej časti Bratislava-Rača, ktorí sa tento rok dožívate 80, 85, 90, 95 a viac rokov alebo spolu s manželom/-kou oslavujete 50., 55., 60., 65. a vyššie výročie sobáša, tak ako počas predchádzajúcich rokov aj tento rok máte možnosť prihlásiť sa na „Slávnostné stretnutie jubilantov“.

Na túto akciu vieme kvôli ochrane osobných údajov pozývať listom iba tých jubilantov, ktorí sa prihlásia formou písomnej prihlášky, ktorú nájdete na web stránke www.raca.sk alebo si ju môžete osobne vyzdvihnúť v podateľni miestneho úradu.

Sú dva typy prihlášok, prvý **typ prihlášky je pre životné jubileum**, teda toho, kto v tomto roku dovŕši vek 80, 85, 90, 95 a viac rokov. Ďalší **typ prihlášky je pre manželov, ktorí oslavia výročie sobáša** – spoločných 50, 55, 60, 65. a viac rokov, k tejto prihláške je potrebné doložiť aj kópiu sobášneho listu. Ak v príslušnom roku oslavuje jubilant okruhle narodeniny a zároveň výročie sobáša, je potrebné podať si obidve prihlášky. **Podujatie je plánované na mesiac október 2024.**

V prípade otázok alebo nejasností sa obráťte na pracovníčku oddelenia pre sociálne veci Mgr. Martinu Fratricovú. Vyplnenú prihlášku môžete osobne odovzdať v podateľni nášho úradu alebo poslať poštou na adresu Miestny úrad, Kubačova 21, 831 06 Bratislava, prípadne môžete vyplnenú a podpísanú žiadosť zaslať e-mailom na adresu: martina.fratricova@raca.sk.

V zmysle smernice ako aj z organizačných dôvodov **je potrebné prihlášky doručiť najneskôr do 31. augusta 2024.**

Kontaktná osoba: Mgr. Martina Fratricová, tel. č. 02/49 11 24 48, e-mail: martina.fratricova@raca.sk.

pravidelný program

PONDELOK	RODINNÉHO CENTRA RÁČIK ŠTVRTOK
10.00 - 11.00 Postnatal joga 19.00 - 20.00 Ashtanga joga s Monikou 20.00 - 21.00 Joga s Monikou - stojky	06.45 - 08.00 Mobility joga 09.30 - 12.30 Coworking 18.00 - 19.00 Pilates 19.05 - 20.05 Pilates - začiatčovníci
UTOROK	
06.45 - 08.00 Mobility joga 18.00 - 19.00 Pilates 19.05 - 20.05 Pilates	
STREDA	
18.15 - 19.15 Prenatal joga s Eli 20.00 - 21.00 Joga s Monikou - stojky	

JÚL/AUGUST

Ďalšie aktivity:

- Štvrtok 9:30 - 12:30 Coworking
- 28.7. - 1.8. Lesný tábor
- 4.8. - 8.8. Denný tábor Škôlkarík
- 11.8. - 15.8. Denný tábor Orišek pre najmenších

Herníčka bude počas tábora ZATVORENÁ.

Tešíme sa na Vás!

RC Ráčík, Pekná cesta 9, Bratislava
www.racik.sk FB/IG: Rodinné centrum Ráčík

Otváracie hodiny herničky v júli a auguste sledujte priebežne na FB Rodinné centrum Ráčík

Požičovňa kníh
racik.pozicaj@gmail.com
Požičovňa kostýmov
karneval.racik@gmail.com